

‘Ik gooi het bijltje er nooit bij neer’

Misdaadjournalist John van den Heuvel

Zeven jaar nu al wordt John van den Heuvel (61) omgeven door beveiligers, ook tijdens dit interview. De misdaadverslaggever betaalt een hoge prijs om zijn werk te kunnen doen. Maar hij blijft strijden tegen misstanden en onrecht. “Kijk naar mensen die leven met een beperking of ernstig ziek zijn. Dan heb ik – even afkloppen – niets te klagen. Ik ben supergezond en fit, ik tel mijn zegeningen.”

TEKST FRANK WAALS, FOTO'S CLEMENS RIKKEN

Keihard in je werk, vriendelijk in de omgang. Ben je een gelovig man?

“Zeker. Ik weet niet of overledenen in een hierna-maals nog iets meekrijgen van het leven hier, maar daarom heet het ook geloof. Je gelooft in iets en hoopt dat er leven is na de dood. Ik ben ervan overtuigd dat we uiteindelijk allemaal verantwoording moeten afleggen voor wat we in ons dagelijks leven goed en fout gedaan hebben en leef sterk met het idee dat dingen voorbestemd zijn. Dan kun je je over van alles en nog wat druk maken in het leven, maar dat heeft dan in feite niet zoveel zin.”

Je kunt het zelf toch sturen?

“Het is inderdaad niet zo dat als ik op een spoorrail ga staan, ik denk: mijn tijd is nog niet gekomen dus die trein stopt wel. Je moet daar zelf enige verantwoording in dragen en niet roekeloos leven of bewust het gevaar opzoeken. Toch denk ik dat een groot deel van ons levenspad vooraf al wel voor ons is vastgelegd.”

Je bent half-Marokkaans, maar geen moslim.

“Ik ben van huis uit katholiek en heb met mijn vaders kant van de familie, de Marokkaanse, geen contact. Aan de islam hangen voor mij dus geen bijzondere gevoelens. Wat mij wel frappeert, is dat mensen die tot de Moccro Mafia gerekend worden, vaak

‘Met Peter R. de Vries heb ik dertig jaar lang een uitstekende verstandhouding gehad. Alleen in het jaar van zijn dood konden we niet goed met elkaar door één deur. Ontzettend spijtig’

net zo met hun geloof bezig zijn als niet-criminelen.”

Dat kan hand in hand gaan...

“Het beste voorbeeld is Saïd Raz-zouki, die wereldwijd gezocht werd, maar zich in miljoenenstad Medellín schuilhield op een voor de politie onvindbare plek. Wel wisten ze dat hij regelmatig naar de moskee ging, een lokaal team heeft maandenlang bij drie van dat soort gebedshuizen gepost. Zo is hij uiteindelijk tegen de lamp gelopen. Zijn geloof werd hem min of meer fataal. In Nederland zit Ridouan Taghi in zijn cel de hele dag Koranverzen te lezen en wisselde hij in het veld brieven met geloofsteksten uit met Mohammed Bouyeri, de moordenaar van Theo van Gogh. Er zijn tal van voorbeelden van gasten die volop in de cokehandel zitten, maar in het heilige boek toch een soort van rechtvaardiging vinden voor hun daden. Ik kan dat persoonlijk niet helemaal plaatsen.”

Islamieten stellen zichzelf op de proef middels de ramadan. Welke uitdaging stel jij jezelf op deze leeftijd?

“Ik probeer lichamelijk fit te blijven door te sporten, zoals kickboksen, en blijf daarmee ook geestelijk helder. Omdat ik in die beveiligingstoestand zit, ben ik meer thuis gaan sporten met een coach om toch in beweging te blijven. Ik ging daarvoor wel naar de sportschool, maar dat is toch minder intensief dan een-op-een trainen. En om nou iedere keer die gasten mee te nemen naar de gym is ook niet ideaal.”

Je wordt reeds zeven jaar beveiligd, ook bij dit interview. Buiten deze kamer zitten twee van je mensen bij de deur.

“Het went niet. Ik ben het steeds meer als belasting gaan zien. In de beginfase had ik nog zoiets van: nou, dit is straks wel weer voorbij. Dit kan nooit langer duren dan een paar weken of hooguit maanden. We zijn inmiddels zeven jaar

verder en ik heb niet het idee dat het snel afgelopen is. Er klinken nog regelmatig geluiden die leiden tot analyses waaruit blijkt dat ik er nog geen afscheid van kan nemen.”

Diezelfde beveiligers moesten ook waken voor het welzijn van Volkert van der Graaf.

“Er zijn jongens van de DKDB (Dienst Koninklijke en Diplomatieke Beveiliging, red.) die nu bij mij beveiligen en er nog steeds verontwaardigd over zijn dat Volkert net na zijn detentie door hen beveiligd moest worden. De moordenaar van Pim Fortuyn werd in dezelfde gepantserde BMW's rondgereden als waar de koninklijke familie ook gebruik van maakt. Dat kon toch niet de reden zijn waarom ze dit beroep hadden gekozen. Aan de andere kant kun je zeggen: dat is de kracht van onze rechtsstaat. Dat de zorgplicht en het recht op veiligheid voor iedere burger van Nederland geldt.”

Geert Wilders wordt al bijna twintig jaar beveiligd. Heb je daar weleens met hem over gesproken?

“Jazeker. Maar ook wel met Rita Verdonk, Ahmed Aboutaleb en Fred Teeven. Lotgenoten, zo je wilt. Met hen sprak ik over de schadelijke effecten op mensen die lang met persoonsbeveiliging leven. Je moet waken voor het feit dat je dingen op den duur normaal gaat vinden. En dat is moeilijk. Veel spontaneit verdwijnt uit je leven en zelfs op vakantie gaan er mensen mee. Dat moet ook wel, anders zou dat een zwakke plek worden. Mijn gezin deelt in de gevolgen. Mijn vrouw is haar baan kwijtgeraakt en voor mijn zoon gelden er beperkende en beveiligende maatregelen. Het is echt pittig om vol te houden, maar daar wil ik niet te veel over zeuren.”

Je niet als slachtoffer profileren?

“Dat is absoluut niet het geval. Ik ben mijn beveiligingsclubje zeer

erkentelijk dat ik mijn werk kan doen en probeer me altijd in te denken hoe het ook had kunnen zijn. Kijk naar mensen die leven met een beperking of ernstig ziek zijn. Dan heb ik – even afkloppen – niets te klagen. Ik ben supergezond en fit, dus ik tel mijn zegeningen. Ik kan op elk moment tekenen bij het kruisje en mijn beveiligers naar huis sturen. Die vrije wil heb ik. Ik zit nergens gevangen. Ik kies er alleen niet voor om dat te doen, zoals Peter R. de Vries daar bijvoorbeeld wel voor koos.”

Jullie hebben jullie ruzie niet meer kunnen bijleggen.

“Het is ontzettend spijtig dat wij op het laatst in onmin met elkaar leefden. Onze ruzie escaleerde volledig en we hebben beiden niet het vermogen gehad om dat weer goed te krijgen. Ik heb genoeg fouten gemaakt in mijn leven, heb er soms moeite mee om sorry te zeggen en soms is de schade van een bepaalde keuze dan blijvend. Met →

Van onderzoeker tot bedreigd journalist

John van den Heuvel begon zijn carrière bij de Amsterdamse politie. Hij werkte als onderzoeker bij Team Criminele Inlichtingen. In 1990 stapte hij over naar *De Telegraaf*, waar hij sindsdien werkt als misdaadverslaggever. John ontmaskerde voor-malig president van Suri-

name Desi Bouterse als drugsbaron, schreef over de criminele activiteiten van vastgoedmagnaat Willem Endstra en bracht licht in de zaak rond drie vermoorde Hells Angels in Limburg. Op televisie was hij te zien in programma's als *Das je goed recht*, *Recht gezet!*

Ontvoerd en *Op de vlucht*. John behoort tot het vaste team van *RTL Boulevard*, waar hij geregeld aanschuift om over zijn werk te vertellen. Eind 2018 en begin 2019 moest hij daar geruime tijd verstek laten gaan wegens bedreigingen aan zijn adres. Ook na de moord op Peter R. de Vries

was hij een tijd afwezig. De Amsterdammer maakte een uitstapje als stemacteur in de film *The Angry Birds Movie 2* in de rol van Jerry en ontving in 2019 de Pim Fortuynprijs, omdat hij volgens de jury blijft schrijven ondanks zware bedreigingen uit het criminele milieu.

Peter heb ik dertig jaar lang een uitstekende verstandshouding gehad. Hij noemde mij de gedroomde misdaadjournalist en ik stak hem ook genoeg veren toe. Alleen in het jaar van zijn dood konden we even niet goed met elkaar door één deur. Dan gebeurt er vervolgens zoiets onherroepelijks als op 5 juli 2021 en dan kun je het niet meer goedmaken. Daardoor is de relatie met zijn nabestaanden, met name zijn kinderen en ex-vrouw, tot op de dag van vandaag gewoon slecht. Dat is jammer en nergens voor nodig, maar stappen om nader tot elkaar te komen, zijn er vooralsnog niet gezet.”

Peter nam, zo blijkt nu, heimelijk gesprekken op met compagnon Khalid Kasem. Heb jij ook wel eens die neiging gehad?

“Kennelijk wilde hij geen enkel risico lopen met het later mogelijk verkeerd uitleggen van zo'n overleg met een collega. De deken (Orde van Advocaten, red.) heeft het zelfs over meer dan tien gesprekken op grote schaal. Als je zoveel denkt te moeten vastleggen, ook met cliënten en tipgevers die daar geen weet van hebben, dan sta je redelijk argwanend in het leven. De keren dat ik gesprekken heb opgenomen zonder dat mijn gesprekspartner het wist, zijn op één hand te tellen.”

Noem er eens één.

“Het meest geruchtmakende interview dat me is bijgebleven, is het gesprek met John Mieremet in 2005. Ik vroeg hem om commentaar nadat die dag zijn advocaat Evert Hingst was doodgeschoten. Hij zat in Thailand en ruim twintig minuten belden we met elkaar zonder dat ik hem daarbij vertelde dat er een dictafoon meeliep. Het bleken zijn laatste woorden, die nogal wat impact hadden. Een paar uur later werd hij namelijk zelf geliquideerd.”

Enkele jaren geleden keerde je met diens goede vriend, fotograaf Ferry de Kok, terug naar die onheilspellende plek.

‘Zelfs op vakantie gaan er beveiligers mee. Mijn vrouw is haar baan kwijtgeraakt en ook voor mijn zoon gelden beveiligende maatregelen. Het is echt pittig om vol te houden’

“Ferry had hem die dag nog gewaarschuwd om goed op te letten, maar daar ging John vrij laks mee om. Ik zag dat het hem wel wat deed. Om voor het eerst terug te zijn op de plek waar hij op een nogal rommelige manier was vertrokken, na het identificeren van Johns lichaam. Ferry heeft daar nog een tijdje persoonlijke beveiliging gehad uit angst voor ook een aanslag op hem, tot het oké was

om weer terug te keren naar Nederland. Er was wel een vermoeden uit welke hoek de dreiging kwam, maar niet hoe het was georganiseerd. Misschien was die huurmoordenaar nog steeds in Thailand, dus men wilde geen enkel risico nemen.”

Wat maakt dit werk de moeite waard? Waar haal je je voldoening uit?

“Uit de wetenschap dat het relevant is wat ik doe. Ik kan nog steeds genieten van een mooi voorpagina-verhaal in *De Telegraaf* of een scherpe column waar ik reacties op krijg. Ik zou het frustrerend en chagrijnigmakend vinden als criminelen voor mij bepalen dat ik noodgedwongen het bijltje erbij neer moet gooien. Dat doe ik dan ook niet. Een programma als *Ontvoerd* of nabestaanden en slachtoffers helpen met vergaarde kennis en ervaring blijft een mooie kant van mijn vak. Een serie over de jacht op de Moccro Maffia voelt ergens inmiddels als journalistieke corvee, maar blijft een noodzakelijk verhaal om te vertellen.”

Omdat veel kijkers zullen denken: de crimineel zit achter slot en grendel, dus het probleem is opgelost?

“Dat is natuurlijk lang niet altijd het geval. Wereldwijd zijn er kopstukken opgespoord en veroordeeld, maar het gevaar blijft. Ook omdat wij in Nederland een liberaal gevangenisregime hebben dat gebaseerd is op resocialisatie. In 90 procent van de gevallen is dat een goede zaak, in de hoop dat men lering trekt uit daden en niet terugvalt in oude gedragingen. Er bestaat echter ook een grote groep die het liefst geld blijft verdienen. Desnoods vanuit de gevangenis en via contacten. Alles om ‘de winkel’ maar open te houden.”

Drugsbaron Jos Leijdekkers legt zelfs een miljoen per maand op tafel voor zijn beveiliging en kan zodoende het criminele circuit niet eens uit.

“Dat op zich is geen noodzaak om in die wereld te blijven, maar ik snap wat je bedoelt. ‘Bolle Jos’, zoals hij bekendstaat, heeft een dure levensstijl, moet zijn familie onderhouden en investeren in nieuwe transporten. Op het moment dat je op de vlucht bent, dan kost dat veel geld. Dat soort kopstukken zien rechtvaardiging om door te gaan in politici zoals de Amsterdamse burgemeester →

Femke Halsema. Zij beweert glashard dat er eigenlijk niet zo gek veel mis is met cocaïnehandel. Ik begrijp daar niets van. Je moet de drempel juist zo hoog mogelijk leggen, in plaats van dat soort drugs te legaliseren of reguleren. De vraag naar cocaïne temperen, doe je niet door het vrij te geven.”

Op de Filipijnen mocht je bijkans voor God spelen.

“Daar droeg ik informatie over moordenaar Ricky B. over aan de plaatselijke politiechef, waarop hij mij vroeg hoe ik hem wilde hebben: dood of levend? Agenten liepen daar in korte broek en T-shirt,

‘Ik kende Marco Borsato persoonlijk, wat het extra lastig maakte om iets negatiefs over hem te schrijven. Het diende echter wel te gebeuren’

maar met machinegeweren, haast alsof ze cowboytje aan het spelen waren. Een andere chef vertelde mij met een grote grijns op het gezicht hoe hij twee Nederlandse broers die daar in de porno-industrie zaten bij een inval gericht door het hoofd had geschoten. Hij deed nog net niet voor hoe hij de rook van zijn revolver blies. In Nederland klagen we weleens over te softte politie, maar dit is het andere uiterste. Geef mij dan maar agenten die in de rechtszaal in tranen uitbarsten om wat hen tijdens een dienst is overkomen.”

Je hebt verschillende keren bericht over Joran van der Sloot, die zelfs van die aandacht lijkt te genieten.

“Soms ten nadele van hemzelf. In Amerika wilde hij tussen de normale gevangenispopulatie geplaatst worden, maar zat hij uiteindelijk 23 uur per dag in zijn cel

omdat ze hem daar niet durfden loslaten. Op andere momenten heeft hij juist weer baat bij zijn beroemdheid en kijkt men tegen hem op. Joran is de klassieke psychopaat. Superintelligent, beschikt over een talenknobbel en kan dingen goed verwoorden. Aan de andere kant is hij meedogenloos. Hij vertelde mij eens dat hij in de Challapalca-gevangenis in Peru van bewaarders twee konijntjes in zijn cel mocht houden. Op een dag kwam zijn dochter op bezoek die door een konijn in haar vinger werd gebeten en het op een schreeuwen zette. Daarop draaide hij de nek van dat beest om. Dat is

geen normale reactie voor iemand die in eerste instantie nog vol liefde over die konijntjes sprak.”

Hoe is je contact met de van seksueel grensoverschrijdend gedrag beschuldigde Marco Borsato?

“Dat is er niet. Ik weet dat er mensen uit zijn omgeving weleens tegen hem hebben gezegd om mij te bellen, maar ik vermoed dat dit door zijn advocaten is afgeraden. Misschien heeft hij zelf redenen om het niet te doen. In het kader van mijn publicaties heb ik hem wel steeds in de gelegenheid gesteld om te reageren, maar daar heeft hij nooit gebruik van gemaakt.”

Was deze aanval op Nederlands voormalige favoriete schoonzoon lastig?

“Ik vind het feit dat iemand BN'er is en een succesvol en geliefd zan-

ger niet hoeft te betekenen dat je alleen maar over zijn successen schrijft. Zonder aanzien des persoon mag de andere kant ook worden belicht. Ik kende Marco persoonlijk, wat het extra lastig maakte om iets negatiefs over hem te schrijven. Dat is niet leuk. Daar zit je niet op te wachten. Het diende echter wel te gebeuren.”

Vielen veel mensen toen over je heen?

“Toen mijn onderzoek al enige tijd lopende was, berichtten juicchannels daarover. Ik zou van de hoed en de rand weten, maar Marco zogenaamd de hand boven het hoofd houden omdat het een RTL-ster was. Later bracht ik mijn nieuws naar buiten en was het ineens schandalig dat ik hem zo hard aanpakte. Je kunt het in de ogen van sommige mensen dus nooit goed doen. Ik ben altijd uitermate voorzichtig met berichtgeving in zedenzaken, maar zowel in de zaak-Borsato als die van Keith Bakker in het verleden was de informatie overweldigend. Bij Bakker was er niet eens aangifte gedaan, maar beschikte ik over vier getuigen die, los van elkaar, zeer gedetailleerd overeenkomstige zaken verklaarden. Daarmee kon ik verbanden leggen. Later is hij ook veroordeeld.”

Kun je nog naar Marco's muziek luisteren?

“Nee. Het is alsof je getuige bent geweest van een ernstig ongeluk. Daar kun je vanaf dat moment nooit meer onbevangen langsrijden. Puur omdat je weet hebt van wat er op die plek is gebeurd. Ik was een groot fan van zijn muziek en ook mijn jongste zoon was helemaal gek van Marco, maar daar kijken we nu wel anders naar. Tegelijkertijd is hij nog steeds verdachte en geen veroordeelde. Het Openbaar Ministerie heeft besloten om hem te vervolgen. Het is straks aan de rechter om het bewijs dat er tegen hem ligt, te bestuderen en te bepalen of hij schuldig is.” ←

